

TEA-BULTENO

18^A JARO

JANUARO - FEBRUARO 2015

NUMEROJ 1-2

Karaj Geamikoj!

Tutunue elkorajn bondezirojn de Bona Nova Jaro:

Sanon, Feliĉon, Pacon kaj Amikecon

ĝi malavare disdonadu al ni ĉiuj!

Alia jaro komenciĝis: ni rigardu al la ontaj tagoj, starantaj antaŭ ni, kun espero kaj fido je pliboniĝo de la tutmonda situacio, ĉiukampa, por antaŭmeti al la venontaj generacioj mondon vivindan kaj viveblan, kaj ni ne persistu en ties ade konstanta detruo kiu povus konduki la tutan homaron al katastrofo, ne plu riparebla (ĉu eble jam tia?).

Oni ja ne devas pensi egoisme nur pri si mem, ĉar finfine la homa vivo daŭras nur kelkajn jarojn, kaj tio kion oni faras en tiel malmulte da tempo povas kaŭzi la kolapson de la tuta mondsistemo. Fine sufiĉas nur sin demandi, plenkonscie kaj malmensoĝe: ĉu oni sukcesas dormi sen konscienciproĉaj premsonĝoj sekve de tio kion oni faris aŭ... ne faris?

La homo estas libervola, rajtas elekti la rektan aŭ la deflankiĝantan vojon, la justan aŭ la maljustan, la bonan aŭ la malbonan... Ne ĉiam facile troveblas la ĝusta direkto, plie la devojigaj tentoj pluraj... 'Kio ne plaĉas al vi, tion ne faru al la alia' estas tre simpla regulo, kiun ĉia filozofia aŭ religia doktrino sugestas. Ĉu eble en tio kuŝas la solvo de ĉiaj interhomaj malamoj, malpacoj, malŝatoj? De tiu senhalta ruinado de la Naturo kiu fine estas la fonto de onia vivo? Kiu scias?! Nuntempe ŝajnas esti forgesataj la etikaj fundamentoj, la latina diraĵo *homo homini lupus* (Lupo estas la homo al la homo) fariĝas pli ol iam ajn tre aktuala.

Mi ne deziras per ĉi amara "filozofiumado" — certe taksota nura banalaĵo elcerbumita post maldorma nokto — malserenigi la karan legantaron, kiu ja kun ega pacienco eltenas, dum la tuta jaro, mian Bultenredaktan vortumadon: ne estis tia la intenco - mi estis nur pripensinta pri la malagrablejoj okazintaj pasintjare, kiuj ankoraŭ nun estas tro pezaj por ilin rapide digesti.

Plie en ĉi semajnoj mi estas leganta tre emocion kaj inspirigan libron: "La vivo de Lidia Zamenhof Filino de Esperanto", verkita de Wendy Heller kaj elangligita de Bernhard Westerhoff. La priskribo de tiu eminenta sed altgrade sincere modesta, eĉ humila, malegoisma figuro estas bazita sur reala dokumentaro kaj precipe sur la multaj korespondaĵoj adresitaj de/al multaj esperantistoj kaj bahaanoj kun kiuj ŝi sentis sin ligita per fortaj am-sentoj. Ŝiaj historio kaj sinteno al la homoj kaj al la vivo multe min impresis. En ŝi klare oni retrovas la karakteron de la patro, kiu dolore suferis pro la malamo kaj malamikeco ekzistanta inter la homoj, kio

Kleriĝo estas laŭgrada malkovro de propra malsciado.

William Durant (usona entreprenisto, 1861-1947).

instigis lin revii pri la rompo de la "interpopolaj muroj", ĉar nur havante "la eblon libere interkonatiĝi kaj komunikiĝi sur neŭtrala fundamento ... povos malaperi tiaj bestiaĵoj kiujn ni nun vidas en diversaj lokoj..." (*el la malferma parolado de L.L. Zamenhof dum la 2a UK en Ĝenevo*).

Ŝi estis tre sentema, malpostulema, adaptiĝema al ĉiaj cirkonstancoj, tolerema kaj profunde konvinkita pri sia kvazaŭ heredita "sankta devo" daŭrigi la patran taskon, la disvastigon de Esperanto. En ĉ. 1925, ŝi renkontis la Bahaan kredon, kiu iom post iom altiris ŝin kaj al kiu, pli poste, ŝi sindediĉis tut-energie. Tiu virino, aspekte malforta sed kun volo firma, havis post tio kiel nurajn celojn propagandi kaj instrui Esperanton Cseh-metode por pli kaj pli altigi la nombron de la esperantistoj kaj samtempe proponi Bahaismon cele pli pacan mondon.

Vere streĉe ŝi laboradis por ambaŭ siaj konvinkoj, ĝis elĉerpiĝo eĉ, tamen neniam, malgraŭ pluraj malfacilaĵoj kaj malhelpoj, ŝi ekpensis forlasi siajn plej grandajn vivoidealojn. Dum sia tuta vivo, eĉ kiam la realo krude kaj kruele prezentiĝis antaŭ ŝi, "ŝi kroĉiĝis je la espero ke per justeco kaj edukado eblos la korojn ŝanĝi kaj ke paco povos efektiviĝi kaj ne nur resti revo" (*el la Vivo de Lidia Zamenhof*). En 1938, kiam Eŭropo jam estis ĉerande de la milit-abismo, Lidia skribis: "La kutimaj malfacilaĵoj kaj suferoj de nia ĉiutaga vivo estas hodiaŭ dekobligitaj per la cirkonstancoj de la senekzempla tempo, en kiu ni vivas." Nenio nova sub la ĉielo: historio ripetiĝas, sufiĉas rigardi ĉirkaŭe aŭ malfermi tagĵurnalon por konstati ke la homoj estas konstante intermilitantaj. Kaj ne nur en la interbatalantaj landoj, kie oni atakas unu la alian pro religiaj aŭ etnaj kialoj, malantaŭ kio ofte kaŝiĝas la plej barbaraj el la motivoj: senbrida ambicio al grandpoveco kaj ekonomiaj avantaĝoj. Dum legado aŭ aŭskultado de raportaĵo, ŝajnas ke temas pri militbulteno, ĉar ĉiu vojo sur la tero aperas superŝutata per plej teruraj murdoj, korupteco, ŝtelado, ĉiaspecaj trompaĵoj kaj malvirtoj...

Sed la mesaĝo kiun oni povas ricevi el tiu libro, kies vortoj enkorpiĝas la eminentan personecon de Lidia, estas ke oni neniam perdu esperon, nek fidon en la homoj; ke la mondo sukcesos eliĝi el la infera abismo de l' Malbono kaj ke iam "la bela sono de l'homaro / por eterna ben' efektiviĝos."

Ni esperu, fidu je la bona flanko de la homaro, ĉar nur tiel farante kaj, niaflanke, mem agante "ni paŝo post paŝo, post longa laboro, atingos la celon en gloro", kaj ne nur en la Esperanto-kampo!

Denove Bonan Novan Jaron de via Elda

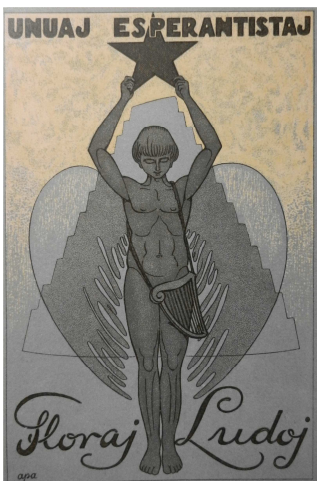
Laste trovitaj!

Ĉu eble iu scias, kio estas, aŭ pli bone estis, la "Floraj Ludoj"? Ne, ne temas pri ludado perflora, sed pri ege grava beletra konkurso iniciatinta en 1908, do antaŭ pli ol 100 jaroj, de la kataluna esperantisto Frederic Pujulà i Vallès, kies vivohistorio estas ege interesa kaj eventoriĉa. La Floraj Ludoj fontas el mezepoka okcitana tradicio en

Zamenhof kaj Pujulà

1323. Ekde 1393 ĝis la fino de la 15a jc tiu beletra festo estis importita en Katalunon, en Barcelonon. Nur dum la 19a jc ĝin oni restarigis kiel simbolon de retroviĝo kun la klasikeco de la kataluna lingvo. En 1909, lige kun la 5^a Barcelona UK, la kataluna esperantistaro internaciigis tiun tradicion. Poste estis paŭzo pro la 1^a mondmilito kaj alia paŭzo okazis inter 1928 kaj 1933. Sed denove tiu evento estis haltigita dum la civila milito (1936). Post disfalo de la *Franco*-reĝimo, la Kataluna E-Asocio relanĉis en 1978 la konkurson, en kiu pli poste kunlaboris LF-koop. Definitive ĝi ĉesis okazi de post 1993 kaj la Floraj Ludoj en la kataluna transformiĝis en simplan festivalon de poezio.

Sed ni revenu al la jaro 1909^a. Imponis la UK en Barcelono, pro sia densa programaro kaj interveno de gravaj aŭtoritatoj. Inter alie "Lia Majesto la Reĝo de Hispanujo nomis nian Majstron, D^{on} Zamenhof, Komandoro de Elizabeto la Katolika". El 42 plej eminentaj esperantistoj tiutempaj konsistis la juĝantaro, kies prezidantoj estis Rektoro Boirac, Sro Grabowski (pri poezia fako) kaj Dro Bein (pri la proza). Ili ha-

vis la malfacilan taskon prijuĝi la verkojn partoprenintajn la konkurson. La organiza komitato, konsistanta el Carlo Bourlet (prezidanto), Dro René Artigues (sekretario) kaj Barono de Ménil (asesoro) akceptis nur la senpartiajn decidojn de la juĝintaro. Ĉirkaŭ kvardek estis la konkursoj, kies temoj plej variis - ĉu prozaj, ĉu poeziaj -, kiel ekzemple: *Leviĝanta suno kaj Verda Stelo* (premio de Japana Esperantisto), gajninto Clarence Bicknell el Bordighera; *Monografio pri Hispana Pentristo* (premio de la gereĝoj de Hispanujo), gajninto Gabriel Chavet, el Parizo; *Esperanto, kiel Simbolo de Paco kaj Amo*, (premio de esperantista grupo de Gracia), gajninto Fino L. Boistel, el Levallois-Perret (Fr); *Regno de Homoj* (premio de dro L. L. Zamenhof), gajninto Paul de Lengyel (hungaro), el Parizo; kaj multaj aliaj. Reĝino de la konkurso, ricevinta la unuan premion por poezio pri la temo "Amo", estis aklame deklarita iu germana esperantistino. Jen kiel disvolviĝis tiu grava momento: La proklamado de la konkursaj rezultoj estis okazinta en la vasta gotika halo de la Barcelona Borso, kie posttagmeze la esper-

antistaro amasiĝis, antaŭ la enveno de la tuta urbestro, la prezidanto de la kataluna deputitaro, D-ro Zamenhof, la Akademio kaj la juĝintaro. La urbestro oficiale anoncis: "Gesinjoroj, la Festo komenciĝas!". Solene Dro Artigues konigis la nomon de la gajninto: S-ino Marie Hankel. Tondra aplaŭdado substrekis la emocion momenton. "La simbolo de l'amo" estis la titolo de ŝia poeziaĵo.

Valoras do, legi tiujn rimaĵojn, danke al kiuj ŝi famiĝis en la mondo kiel la unua Esperanto-poetino.

Rozujo sovaĝa, simbolo de l' amo,
En vintro vi staras sen ia ornamo!
En kampo vi nuda ĉagrenas dezerte,
Rozujo, malvarmo mortigos vin certe.
Mallaŭte tre dolĉa voĉeto elsonas:
„Silentu, silentu, mi dormon bezonas,
Min nutras denove patrino la tero.
Trankvile atendas mi ĝis la somero.“
Dormantan rozujon printempo vekigis,
Somero ĝin riĉe kaj bele florigis.
Ho, donu al mi nun kroneton belfloran,
Girlandan, balancan kaj brile koloran!
„Ne tuŝu, ne ŝiru floraron, la mian.
Mi pikos, mi vundos la manon, la vian,
Pro amo mi miajn floretojn defendos,
Pro amo mi miajn pikilojn forsendos.“
Al vento ĝi florfoliojn oferis,
Aŭtune la fruktoj fiere aperis:
Rozujo, simbolo de l' amo vi estas,
Trankvila, alloga, kuraĝa vi estas.

Certe en tiuj tempoj similaj aranĝoj estis tre alte taksitaj kaj samtempe plivalorigitaj. Sed precipa kialo estis, ke tiam Esperanto estis ankoraŭ tre juna kaj tial la apero de originalaj verkaĵoj havis apartajn signifon kaj gravecon ĉefe por la propaganda agado kaj favore al diskonigo de la internacia lingvo.

Indas menci, ke ankaŭ la triesta esperantisto Arturo Ghez estis premiita, eĉ dufoje: unue, okaze de la 10^a Internaciaj Floraj Ludoj (1924), pro la unuakta teatraĵo "Vi sola, Esperanto, povas fari tiajn miraklojn" kaj due, 12^a Int.F.L. (1926), pro alia teatraĵeto: "Fraŭlinoj, imitu min!". Pri ĉi lasta premio, en TEA troviĝas kopio pri lia dankletero adresita al la organizantaro de la Ludoj pro la monpremio ricevita.

Kiel antaŭe dirite, la Internaciaj Floraj Ludoj ne plu okazas, de post 1993, sed jam en 1948 bonŝance UEA decidis lanĉi literaturan konkurson kadre de la Universalaj Kongresoj, kun celo evoluigi la E-kulturon en kaj pere de Esperanto. Ekde 1953 la aranĝo estis nomita "Belartaj Konkursoj de UEA". Inter la gajnintoj de la Konkurso troviĝas, ekde tiam ĝis nun, eminentaj bone konataj esperantistoj kiuj tre ege kontribuis al pliriĉigo de la esperanta literaturo precipe en la branĉoj Poezio kaj Prozo.

Tiu ĉi prestiĝa Konkurso ege gravas por la Esperantista movado, kaj espereblas, ke pro ĝi pli kaj pli da talentuloj proponu verkojn valorajn kaj vere originalajn, por la antaŭeniro de nia kulturo.

Fontoj: EdE; Vikipedio; malnovaj revuoj de TEA-arkivo

PLIOFTAJ PARONIMOJ

“Nia amiko VIGLO sendis plian vortvicon. Ĉu li laŭpece laboras? Kiu lin salajras?”

La supran frazon skribis Viglo, mokŝercante pri si mem. Tia li estis: ŝercema, ironia, scivolema, ... Vigla!!

Tribuno	① (Ar) alta elstara podio ② (Ar) rezervita galerio	Turbo	① (Sp) konusforma ludilo ② (Fk) rotacianta korpo ③ (Te) rapide rotacianta tranĉilo por kavigi lignon
Tribunuso	① (Fz) roma oficisto elektita de la plebo ② (Am) alta oficiro	Turbino	(Te) rotacia maŝino por produkti movon sub premo de akvo, vaporo, gaso malbela
Trito	① (Be) (evi) = Tercio ② (Zo) (evi) = Trituro	Turpa	
Tritio	(Ke) radioaktiva izotopo de hidrogeno	Turdo	(Zo) G. (<i>Turdo</i>) de birdoj el paserformaj
Tritono	① (Ke) atomkerno de Tritio ② Unu el tiuj mar-dioj prezentataj kiel homoj kun fiŝvosto...	Turto	(Zo) Specio de kolombo (<i>Streptopelia turtur</i>)
Trituro	(Zo) G. (<i>Triturus</i>) de amfibioj el urodeoloj	Turno	ĉirkaŭaksa movo
Trokeo	(Be) versero, konsistanta el unu longa kaj unu mallonga silaboj	Turne	(Be) vojaĝo de trupo tra diversaj urboj
Trokleo	① (Md) pulioforma artiksufaco ② (Md) fibrokartilaga ringo ĉe okulo	Tusi	(Me) subite, spasme kaj brue elspiri (In) intence aŭdigi similan bruon por atentigi iun
Trolo	① (Mr) poŝforma fiŝreto trenata de ŝipo ② (Mi) mita supernatura estaĵo, en Skandinavio	Tuŝi	① almeti manon sur, palpi ② (In) koncerni
Troleo	(Te) kurentodeprenilo de tramo ks	Ulmo	(Bo) G. (<i>Ulmus</i>) de arboj el ulmacoj, uzataj por ornamo, por bariloj kaj en meblofarado
Trolio	(Bo) G. (<i>Trollius</i>) de herbo-plantoj el ranunkolacoj; kelkaj sp. porornamente kultivataj	Ulno	① (Md) ostoj de antaŭbrako
Trombo	① (Me) rotacianta funelforma nuboj ② (Md) sangokoagulaĵo en vaskulo	Unco	(Te) brita mezurunuo de pezo (alilande uzata por oro k farmaciaj substancoj)
Trombino	(Ke) enzimo transformanta fibrogenon al fibrino	Uncio	(Zo) Sp. de rabobesto (<i>Panthera uncia</i>); neĝleopardo
Trombono	(Be) granda latuna blovinstrumento	Urano	① (As) planedo ② (Mi) helena dio
Trufo	(Ga) manĝebla tuberforma fruktokorpo de subteraj fungoj, simbiozantaj kun radikoj de arbo aŭ arbusto	Uranio	① (Ke) radioaktiva elemento, U ② (Te) metalo, miksaĵo de tri U-izotopoj
Trulo	① (Te) trapezforma masonista spatelo ② (Ga) metala fritkuirilo	Uretero	(Md) ĉiu el du kanaletoj kondukantaj urinon de renoj en vezikon
Tulo	(Te) retosimila travidebla teksaĵo	Uretro	(Md) kanalo por elfluo de urino eksteren el veziko
Tulio	(Ke) elemento, Tm; metalo	Ureuso	(Do) kapvesto de egiptaj dioj k reĝoj en formo de kobro

Programma di
apprendimento
permanente

GRUNDTVIG

Projekto Grundtvig

Elloke tutmonden: la novaj defioj de volontulado

La kvina trejnseminario okazis en Bjalistoko, la naskiĝurbo de L. L. Zamenhof, de la 10^a ĝis la 14^a de decembro. Ĉeftemo estis “Kunlaborado de neregistaraj organizaĵoj kun la lokaj aŭtoritatoj”. Tre vasta temo kiu estis tre zorge pritraktata de la loka Esperanto-grupo, kiu spertas pri tia aktivado. La Direktorino de la Centro Ludoviko Zamenhof prezentis la agadon de la institucio kaj ĝian helpon al la organizaĵoj en la preparado kaj realigado de projektoj kaj pri kiel ricevi financon subtenon de la lokaj aŭtoritatoj. Interesa estis ankaŭ la prelego de Elzbieta Karczewska pri la kunlaborado de esperantistoj kun la urbaj instancoj okaze de la 94a UK en Bjalistoko. El ĉio ĉi evidentiĝis la granda atento de la urbestro al la kulturo, kiu lia opinio devas esti kiel eble plej subtenata, pro ĝia grava rolo en la eduka,

evolua, civilizacia kampoj. La reprezentantoj de la ses partneraj grupoj kunsidis por preparoli pri la lastaj punktoj de la Grundtvig-programo, inter alie pri la venonta kaj lasta seminario okazonta en la urbo Vercelli (Italio) fine de marto 2015.

Intensa programo estis planita por permesi al la seminarianoj kiel eble plej varian konatiĝon kun la urbo, per irado tra ĝi laŭ la Zamenhofaj spuroj, kaj kun la Podlaĥia provinco. Tuŝante plurajn tre gravajn kulturcentrojn de tiu teritorio, oni kontaktiĝis kun la reprezentantoj de la ortodoksa kaj islama komunumoj, kiuj amplekse klarigis pri la historio kaj la religiaj tradicioj de la loka loĝantaro. Aparte interesa estis la vizito de Kruszyniany, vilaĝo je 6 km de la belorusa landlimo, en kiu vivas la polaj Tataroj, alkondukintaj en Podlaĥion de reĝo Johano Sobieski la 3^a, en 1679. Plejparto de la lokanoj estas muzulmana, tial en la vilaĝo troviĝas eta, verda moskeo kaj tutapude islama tombejo.

Entute vere bonega sperto, pro kio gratulindas la elstaraj polaj organizaĵoj.

Tra la mondo pluketante...

IUKN lanĉas alarmon:

22 mil specioj riskas neniiĝon!

La kialo?

La homaro troe forkonsumas natur-rimedojn

Estas pli ol 22 miloj la specioj en la mondo riskantaj formorton. La ĉefa kialo estas la nenorma konsumado de la naturrimedoj: intensa fiŝkaptado, senarbarigado, minejaj ekspluatadoj kaj agrikulturo. Pri ĉio ĉi alarme atentigas IUKN (=Internacia Unuiĝo por Konservado de la Naturo, neregistara organizaĵo fondita en 1948, kun sidejo en Gland (Svisio), estas konsiderata la plej aŭtoritata internacia scienca institucio kiu okupiĝas pri konservado de la naturo tra la mondo. La engaĝintoj laboras en pli ol 160 landoj, arigante informojn plej aktualajn pri biodiverseco, iniciatante centojn da projektoj pri konservado de la naturo kaj donante voĉon al la naturo mem sur internacia scenejo.), kiu antaŭ nelonge ĝisdatigis sian 'ruĝan' liston pri la endanĝerigitaj specioj. En la listo, redaktita kaj aktualigita ĉijare por la 50^a fojo, ĉeestas bestoj kiaj la ĉina 'pilko'-fiŝo, la ruĝa tinuso el Pacifiko, la amerika angilo kaj la ĉina kobro. Entute, en tiu listo, viciĝas 76.199 specioj, el kiuj 22.413 je risko de malapero. "Por la ruĝa tinuso el Pacifiko, klasita kiel "endanĝerigita", necesas

reguloj, por ke estu precipe evitata la kaptado de la junaj fiŝoj", tiel klarigas la spertuloj. Eĉ pli riskas malaperon la ĉina 'pilko'-fiŝo, kiu en Japanio estas uzata por *sashimi*¹⁾. En la lastaj 40 jaroj malaperis la 99,99 procentoj de tiu fiŝo, do la situacio estas ekstreme kriza. Ankaŭ la ĉina kobro ne troviĝas en tro trankvila situacio: oni kalkulis, ke la kobraro malpliĝis de 30 ĝis 50 procentoj en dudek jaroj, kaŭze de la amasa eksportado de Ĉinio al la nutraĵmerkato de Hongkongo. Jam komplete malaperis la giganta forfikulo²⁾, tipa de insulo Sankta Heleno kaj la *Plectostoma sciaphilum*, heliko kiu troviĝis en Malajzio sur la ununura karsta monteto, kiu estis ekspluatita pro la ŝtonoj ĝis nuligado de la natura medio en kiu vivis tiu besteto.

1) saŝimo=maniero de la japana kuir-arto prepari kaj prezenti estetike bele fiŝojn aŭ marfruktojn).

2) El PIV = Genro (*Forficula*) de insektoj el la ordo de dermapteroj, kies abdomeno finiĝas per granda sed malforta pinĉilo.

Ĉu ekzistas ankaŭ por la bestoj la Paradizo?

Kion diris pri tio Papoj Francisko, Paŭlo la 6^a kaj Johano Paŭlo la 2^a?

"La Sanktaj Skriboj instruas al ni, ke la efektivigo de la mirinda plano ne povas ne koncerni ankaŭ ĉion kio nin ĉirkaŭas kaj kio eliĝis el la penso kaj el la koro de Dio". Tion ĉi asertis Papo Francisko dum ĝenerala aŭdienco, dediĉita al la vivo trans la morto. Pri ĉi tiu temo la Papo citis apostolon Paŭlo kiu "tion eksplicite asertas, kiam li diris ke "ankaŭ la tuta kreitaro estos liberigita de la korupta sklaveco, por eniri en la gloran liberecon de ĉiuj filoj de Dio".

La aliaj Papoj

"Iun tagon ni revidos niajn bestojn en la eterneco

de Kristo", respondis Paŭlo la 6^a al infano kiu estis ploranta pro la morto de sia hundo. Kia estis lia penso, li ĝin konfirmis poste dum katekizado: "La bestoj estas la plej eta parto de la Dia kreado, sed ni iam ilin revidos en la mistero de Kristo". Ankaŭ Johano Paŭlo la 2^a, je la 10^a de januaro 1990, la saman ideon tiel vortigis: "Ne nur la homo, sed ankaŭ la bestoj havas dian inspiron". Pri ĉi temo tamen Benedikto la 16^a reinsistis favore al la tradicia pozicio de la Eklezio, laŭ kiu "por ĉiuj aliaj kreitaĵoj, kiuj ne estas vokitaj al eterneco, morto signifas nur finon de la surtera ekzistado. En ni la peko estigas abismon kiu riskas engluti nin por ĉiam, se la Patro, kiu estas en la ĉieloj, ne etendas al ni Sian manon". Severaj la vortoj direktitaj al la bestoj sed ĉefe al la homoj: tio okazis en januaro 2008, en la *Sistina* Kapelo, ĝuste antaŭ la eksterordinara fresko "Fina Juĝo" de *Michelangelo Buonarroti*.

Mi persone ŝatas pensi, ke se io vere ekzistas en la transmondo, tie certe mi retrovos ĉiujn kiuj estis karaj al mi, ĉar se Dio estas Amo, tiu amo inkluzivas ankaŭ bestojn.

Ĉikoncerne ni memoru pri Sankta Francisko el Asizo, kies amo al Dio kaj al ĉiuj Di-kreitaĵoj estas tiel efike prezentita en "La kantiko de la kreitaĵoj", en kiu la suno, la luno kaj la tuta naturo estas laŭdataj kiel fratoj kaj fratinoj, ĉar en la tuta kreitaro reflektiĝas la bildo de la Kreinto. Francisko tre amis la bestojn kaj tiun amon oni retrovas en liaj "Floroj", en kiuj legeblas la predikoj al la kruela lupulo de Gubjo, al la sovaĝaj turtoj, al la maraj fiŝoj.

Ĉiujare en Triesto kaj ankaŭ en aliaj italaj urboj, okaze de la Festo de Sankta Francisko, la 4^{an} de oktobro, oni organizas tradicion benadon de la bestoj. Signifoplena kutimo, ĉu ne?

PREMIO "GIORGIO CANUTO"

Disertacio pri

INTERLINGVISTIKO kaj ESPERANTOLOGIO

Oni anoncas por la jaroj 2014-2015 la sesan fojon la konkurson pri la plej bona doktora (trijara kaj faka) disertacio diskutita en iu itala universitato dum la lastaj tri universitataj jaroj: la premio estas dediĉita al Prof-ro Giorgio Canuto, jam Rektora Moŝto de la Universitato de Parmo (1950-1956) kaj UEA-Prezidanto (1956-1960).

Al la unua venkinto estos asignita kontribuo de € 150, kaj resumo de lia/ŝia verko estos gastigita en formo de artikolo sur la revuo *Uni-versum*. La juĝantaro tenas por si la rajton taksu pluajn verkojn indajn je publikigo, kaj trovi al ili taŭgan lokiĝon.

La juĝantaro konsistas el la Profesoroj Davide Astori, Universitato de Parmo, Prezidanto; Fabrizio Pennacchietti, Universitato de Torino; Luciano Mazzoni Benoni, Direktoro de *Uni-versum*.

La partopreno estas senpaga. Oni konkuras sendante paperan kopion de la verko al la adreso:

Associazione Esperanto "GIORGIO CANUTO"
c/o Luigia Madella Oberrauch
via Prampolini 8 - 43122 PARMA,

kaj samtempe ciferecigitan kopion al la retadreso: silkovojo@aliceposta.it ene de 15.07.2015.

Informoj riceveblas ĉe: 0521.785582.

La juĝantara taksado estas nepriapelaciebla. La premiado okazos en oktobro 2015.

Iom pri Filatelo...

Elf-Arek (Esperanto-Ligo Filatelista - Amika Rondo de Esperantaĵ-Kolektantoj) posedas ankoraŭ kelkajn individuajn poŝtmarkojn eldonitajn pasintjare en Slovenio kaj ankaŭ

poŝtkartojn kun la stampo pri la 81^a Itala E-kongreso okazinta en Fai della Paganella (23.08.2013).

Ili mendeblas ĉe Elda:

Retadreso testudo.ts@gmail.com

Filatelistoj dankas!

La preparlaboroj por la 101^a Universala Kongreso de Esperanto en la slovakaj urbo Nitra komenciĝis kaj jam kondukis al du gravaj sukcesoj. La prezidento de Slovacia Esperanta Federacio, Stano Marček, kun fiero informas, ke la prezidento de Slovakio, s-ro Andrej Kiska, akceptis la inviton de SKEF fariĝi la Alta Protektanto de la Nitra UK. S-ro Kiska estis elektita kiel ŝtatestro ĉi-jare kaj plenumas la 5-jaran oficon ekde la 15^a de junio.

Aperos ankaŭ **porokaza poŝtmarko**. La ĝenerala direktoro de la Slovaka Poŝto, inĝ. Tomáš Drucker, konfirmis tion en letero al Stano Marček, en kiu li skribis pri la intenco eldoni du poŝtmarkojn en 2016, kiam Slovakio unuafoje funkcios kiel la prezidenta lando de Eŭropa Unio. Jam pli frue estis decidite, ke la unua marko estos dediĉita al "ŝtat-reprezentaj aferoj", sed la dua ankoraŭ ne havis specifan temon. "Tial ni bonvenigas vian iniciaton eldoni poŝtmarkon okaze de la Universala Kongreso de Esperanto, kiu same okazos ĉe ni la unuan fojon", skribis inĝ. Drucker, aldonante, ke "per komunaj fortoj ni sukcesos videbligi nian landon ne nur en Eŭropo, sed ankaŭ en la mondo".

Gratulojn al la slovakaj amikoj kaj fruktodonan laboron!

El Gazetaraj Komunikoj de UEA

NI FUNEBRAS...

★ Meze de novembro 2014, Ariella Colombin, esperantistino kaj poetino, tro frue forlasis nin.

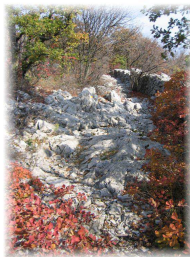
Kelkdekon da jaroj ŝi aktive partoprenis en la agado de la asocio, kies sekretariino ŝi estis en la 1980^{aj}. Pro sia poezia verkado ŝi organizis trifoje la poezian Konkurson "Internacia Amikeco", en kiu partoprenis aŭtoroj el la tuta mondo.

Ŝi versis en la itala kaj esperanta lingvoj kaj publikigis ĉirkaŭ dekon da libroj. Unu el la plej signifaj estas "La Floroj de l' Bono" en kiu sentiĝas la anim-delikateco de la poetino: jen parto eltirita el "En viaj manoj", versaĵo tre efika kaj sentoplena.

«Vi tenas en viaj manoj / mian blankan kalikon, / do plenigu ĝin per via forto, / ho amato. // Mi flaras parfumon / kiu venas freŝan / kiel la monta aero / el tiu viglo, / kiu vekigis en vi. / [...] Venu, ho amato, / la horo estas pli dolĉa / apud vi.»

★ Je la 17^a de novembro flugis al la anĝeloj Emma Fabris, la amata patrino de nia TEA-ano Federico Dal Col, naskiĝinta en Rozzo (Istrio) la 22^{an} de novembro 1938. Kvankam ne mem esperantistino, ŝi tre simpatiis la internacian lingvon kaj TEA-n. Ŝi restos porĉiame en la koro de la filo, de familianoj, de geamikoj kaj de ĉiuj, kiuj amis ŝin.

Triesto, inter Karsto kaj Maro

Magiaj itineroj

TRIESTA ESPERANTO-ASOCIO

Estas ankoraŭ aĉetebla la libro "Triesto, inter Karsto kaj Maro - Magiaj itineroj" eldonita de TEA. Tiu ĉi gvidilo prezentas Trieston laŭ la kutimaj turismaj itineroj kaj ankaŭ laŭ tiuj iom pli kaŝitaj, per kiuj vi konatiĝos kun urbo fascina kaj iom enigma. Ĝi estas tre taŭga donaco por viaj geamikoj sed ne nur: malkovru ankaŭ vi, triestanoj, vian urbon, vagante tra la paĝoj, kaj gustumu ĝiajn allogaĵojn riĉajn je plaĉaj surprizoj!

La fakto, ke ekzistas diversaj lingvoj, estas unu el la plej grandaj misteroj de la homaro.

*Elias Canetti - bulgara verkisto kaj eseisto
1905-1994*

Januara Programo

9a, vendredo	20h00 - El nia monda Literaturo
13a, mardo	17h00 - Konversacia rondo
16a, vendredo	14h40 - Esperanto en alirprogramoj Rai Uno: 5-a Grundtvig-projekto pri konstanta lernado 20h00 - Trafoliumante PIV-on
20a, mardo	17h00 - Konversacia rondo
23a, vendredo	20h00 - Aŭskultante niajn elsendojn
27a, mardo	17h00 - Konversacia rondo
30a, vendredo	20h00 - Vojaĝante tra Skotlando (Elda)

Februara Programo

1a, dimanĉo	10h30 Ĝenerala TEA-Asembleo
3a, mardo	17h00 - Konversacia rondo
6a, vendredo	14h40 - Esperanto en alirprogramoj Rai Uno: 9 minutoj kun ... 20h00 - Renata Damiani, pentristino kaj skulptistino, sin prezentas
10a, mardo	17h00 - Konversacia rondo
13a, vendredo	20h00 - Renkontiĝo kun Eida Lima el Brazilo - Festo en TEA
16a, lundo	14h40 - Esperanto en alirprogramo Rai Uno: 9 minutoj kun ...
17a, mardo	17h00 - Konversacia rondo
20a, vendredo	20h00 - Trafoliumante PIV-on
24a, mardo	17h00 - Konversacia rondo
27a, vendredo	20h00 - Esperanto-filmoj

BULTENO de TRIESTA ESPERANTO-ASOCIO

Redaktanto: Eida DOERFLER - testudo.ts@gmail.com

Sidejo/Poŝta adreso: Via del Coroneo 15 - 34133 Trieste - marde 17-20; vendrede 19-21

Tel: (+39) 345 2490291 - 040 350093; 339 2226936

Banka Konto: Unicredit—IBAN IT 53 U 02008 02242 000102990439

Reto: esperantotrieste@yahoo.it; nored@tiscali.it

Grupaj ttt-ejoj: www.tea1906.altervista.org; www.karstajtagoj.altervista.org

ORDINARA JARA ASEMBLEO DE TEA

La Ĝenerala Asembleo de la membroj de TEA okazos **dimanĉon la 1^{an} de februaro 2015 je la 10h00, unua kunvoko, kaj je la 10h30, dua kunvoko.** Ĉi lasta validos kun kiu ajn nombro da partoprenantoj.

TAGORDO

1. Elekto de la prezidanto kaj la sekretario de la Asembleo.
2. Legado kaj aprobo de la protokolo de la antaŭa jarkunveno.
3. Raportoj pri la agado dum la jaro 2014:
  - a) Morala raporto de la prezidanto (*Edvige Ackermann*)
  - b) Agadraporto de la sekretario (*Elda Doerfler*)
  - c) Financa kaj bilanca raporto de la kasisto (*Edvige Ackermann*)
  - ĉ) Deklaracio de la revizoroj (*Amalia Zerpini - Elio Nocent*)
  - d) Raporto de la triesta katedro (*Elda Doerfler*)
4. Elekto de la balot-komisiono.
5. Voĉdonado por la elekto de estraranoj kaj revizoroj.
6. Diversaĵoj (pritraktotaj dum kontrolo de la balotiloj).
7. Anonco de la rezultoj de la voĉdonado.

DELEGILO

La asociano _____

estas delegita anstataŭi min ĉe la Jara Asembleo de TEA, okazonta dimanĉon
la 1^{an} de februaro 2015.

Subskribo _____

Dato _____

Notu bone!

Okaze de la Asembleo eblos pagi al la kasisto la renovigojn de TEA-kotizo, FEI- kaj UEA-membrecoj, abonojn al diversaj ĵurnaloj kaj revuoj, aliĝon al UK ktp ktp. La sekretario peras abon-pagojn al LA GAZETO kaj membro-kotizojn de ELF-AREK (Esperanto-Ligo Filatelista—Amika Rondo de Esperantaĵ-Kolektantoj).